

ΚΟΜΜΑ «PODEMOS»

Εναλλακτική εφεδρεία
για την υποταγή του λαού

ΣΕΛ. 18

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΚΟΜΜΑ «PODEMOS» («ΜΠΟΡΟΥΜΕ»)

Εναλλακτική εφεδρεία για την υποταγή του λαού

Τα μεγάλα περιθώρια και τη σοβαρή ικανότητα που έχει το αστικό πολιτικό σύστημα να αναμορφώνεται, να καθαγιάζει και διαιωνίζει το ίδιο το εκμεταλλευτικό σύστημα επιβεβαιώνει η ίδρυση και «ανάπτυξη» του κόμματος «Podemos» («Ποδέμος», σημαίνει «Μπορούμε») στην Ισπανία. Μέσα από προτάσεις, όπως για τον έλεγχο της διαφθοράς, την αυστηρή τιμωρία κάθε οικονομικής απάτης, τη συμμετοχή των πολιτών στη διαχείριση εταιρειών, τη λεγόμενη «ανάκτηση της δημοκρατίας» στο κράτος και στην ΕΕ ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το κόμμα αυτό πασχίζει να εξωραΐσει την εξουσία των μονοπωλίων και να πείσει ότι η οικονομία μπορεί να λειτουργήσει αρμονικά για το καλό όλων, οι επιχειρήσεις να ελεγχθούν και να λειτουργούν με κανόνες.

Το «Podemos» δημιουργήθηκε τον περασμένο Γενάρη, ως «καρπός» της ισπανικής εκδοχής του λεγόμενου «Κινήματος των αγανακτισμένων», από ορισμένους καθηγητές πανεπιστημίου, με επικεφαλής τον Πάμπλο Ιγκλέσιας. Στις ευρωεκλογές του περασμένου Μάη πήρε 8% και εξέλεξε πέντε βουλευτές και εντάχθηκε στην ευρωκοινοβουλευτική ομάδα GUE/NGL (Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά - Βορειοευρωπαϊκή Πράσινη Αριστερά, καθοδηγείται από το Κόμμα Ευρωπαϊκής Αριστεράς, όπου συμπεριλαμβάνονται η Linke «Αριστερά» Γερμανίας και ο ΣΥΡΙΖΑ).

Πριν μερικές μέρες, δημοσκοπήσει το εμφάνισε πρώτο στις προτιμήσεις των Ισπανών με ποσοστό 27%. Ετσι βρέθηκε μπροστά από τα, εδώ και πολλά χρόνια, κόμματα εξουσίας, το νεοφιλελεύθερο Λαϊκό Κόμμα (Partido Popular - PP) που πήρε 20% και το σοσιαλδημοκρατικό Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ισπανίας (Partido Socialista Obrero de Espana - PSOE) που πήρε 26,2%.

Η δημοσκοπική εκτόξευση του «Podemos» ήταν αρκετή για να θριαμβολογήσει η «Αυγή», ότι «ο "Ιός" ΣΥΡΙΖΑ επεκτείνεται» και ότι «ενισχύεται η τάση ριζοσπαστικοποίησης στην Ευρώπη». Μάλιστα, για να εξηγήσει την «αποτυχία» της δεκαετίας του '80 (εννοώντας την περίοδο που η σοσιαλδημοκρατία πρωτοστάτησε στην εξαπάτηση των λαών και την αποφασιστική εξασφάλιση προϋποθέσεων για να προχωρήσει η διευρυμένη κεφαλαιοκρατική αναπαραγωγή), υπογράμμισε ότι «στη νέα αυτή φάση ηγούνται αριστερά - ριζοσπαστικά κόμματα και όχι σοσιαλιστικά».

Στο «τελικό ντοκουμέντο του συνενεργατικού προγράμματος» (σ.σ. «συνεργατικό» με την έννοια ότι στη διαμόρφωσή του μπορούσε να συμμετάσχει «κάθε πολίτης» μέσω διαδικτύου) καταγράφονται θέσεις που επιβεβαιώνουν το βαθιά επικίνδυνο και αντεργατικό ρόλο που το συγκεκριμένο κόμμα είναι δια-

Από συγκέντρωση του «Podemos». Η ηγετική ομάδα, στο κέντρο ο επικεφαλής Πάμπλο Ιγκλέσιας που εκλέχτηκε ευρωβουλευτής

τεθειμένο να αναλάβει. Φαίνεται τι εννοεί (και) ο ΣΥΡΙΖΑ όταν μιλά για «ριζοσπαστικά κόμματα» και τελικά τι είναι αυτό που πολλοί θέλουν να ορίσουν ως «ριζοσπαστικό» και οι εργάτες.

Εγνοια για τη μείωση του «εργατικού κόστους»

Το «Podemos» δουλεύει για να βρεθούν τρόποι που θα επιταχύνουν την ανάκαμψη των μονοπωλίων. Ετσι, προτείνει «απαγόρευση των απολύσεων στις εταιρείες με κέρδη»: Δηλαδή, όσες επιχειρήσεις χάνουν (στη διάρκεια της κρίσης είναι πολλές) μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν. Μα, αυτό είναι που θέλουν και τα μονοπώλια. Οι μαζικές απολύσεις, συνολικά η μείωση του λεγόμενου «εργατικού κόστους» (όπως προκλητικά τα μονοπώλια χαρακτηρίζουν τις μειώσεις μισθών, την κατάργηση βασικών κατακτήσεων που αποτελούν μέρος της καταστροφής εργατικής δύναμης και γενικά παραγωγικών δυναμικών) είναι προϋπόθεση για να ξεκινήσει πάλι ο κύκλος της διευρυμένης αναπαραγωγής κεφαλαίου, να αρχίσει η νέα φάση της ανάκαμψης πάνω στα συντρίμια των εργατικών δικαιωμάτων που (και) για το «Podemos» είναι απόλυτα δικαιολογημένα.

Η απαγόρευση των απολύσεων μόνο στις επιχειρήσεις που δε «ζορίζονται» είναι μια από τις «κλασικές» θέσεις με τις οποίες οι εργάτες φορτώνονται τα «σπασμένα» της κρίσης και αυτό μάλιστα εμφανίζεται ως «φυσικό» ή «αναγκαίο κακό». Καλλιεργείται η αυταπάτη ότι όταν το κεφάλαιο έχει κέρδη τότε τα δικαιώματα των εργατών δεν κινδυνεύουν. Αλλά η πείρα δείχνει το αντίθετο. Οσο ενισχύεται η κερδοφορία και η «ανταγωνιστικότητα» των μεγαλοεργοδοτών τόσο μεγαλώνουν και οι «κόντρες» μεταξύ τους, η αγριότητα με την οποία επιτίθενται στις εργατικές - λαϊκές κατακτήσεις, ενώ ταυτόχρονα η κεφαλαιοκρατική ανάπτυξη φέρνει και την κεφαλαιοκρατική κρίση.

Το «Podemos» δεσμεύεται για

«ανάκληση των εργασιακών μεταρρυθμίσεων που πέρασαν στα χρόνια της κρίσης». Ομως, η κατάργηση του σταθερού ημερήσιου χρόνου εργασίας, η θέσπιση και επέκταση των ελαστικών μορφών απασχόλησης, μια σειρά μέτρα που συμπαραலιάζουν την υγεία των εργατών και την οικογενειακή - προσωπική τους ζωή δεν ήρθαν με την κρίση. Εμφανίστηκαν πολύ πριν από αυτήν, επιδρώντας καταλυτικά στους ρυθμούς της προηγούμενης φάσης της ανάπτυξης.

Αναγνώριση του χρέους που δε δημιούργησαν οι εργαζόμενοι

Πίσω από σκόρπιες φράσεις περί στήριξης των «μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων», μπορεί κανείς να διακρίνει απόφραξη για την αποκοπή στήριξη των «μεγάλων παίκτων». Αυτούς εξυμνεί, για παράδειγμα, και η θέση για «έλεγχος από τους πολίτες στο δημόσιο και ιδιωτικό χρέος, ώστε να οριστεί ποιο μέρος αυτού είναι νόμιμο και ποιο παράνομο (επαχθές), ώστε να παρθούν μέτρα ενάντια στους υπεύθυνους».

Είναι φανερό ότι επιδίωξη είναι η λεγόμενη «εξοικονόμηση» χρημάτων που, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, πρέπει να στηρίξουν την κεφαλαιοκρατική κερδοφορία, δηλαδή τη θέση του ντόπιου κεφαλαίου (με δεδομένο βέβαια ότι το ισπανικό κεφάλαιο έχει να αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό τόσο στο εσωτερικό της ΕΕ όσο και εκτός).

Είναι τέτοια η πρεμούρα για το πόσο άνετα θα βρίσκουν ρευστό τα μονοπώλια, που το «Podemos» υπόσχεται να παλέψει για «τη μετατροπή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε δημοκρατικό θεσμό για την οικονομική ανάπτυξη των χωρών» και «την παρεμπόδιση των επιθετικών ενεργειών και στήριξη της δημόσιας χρηματοδότησης των κρατών μέσα από την άμεση αγορά του δημόσιου χρέους από την πρωτογενή αγορά χωρίς περιορισμούς» (σ.σ. η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δηλαδή να αγοράζει κρατικά ομόλογα). Το «Podemos»

δηλώνει αποφασισμένο να αντιπαλέψει τα εμπόδια στη δανειοδότηση κρατών και στην αγορά δημόσιου χρέους, λειτουργίες που τροφοδοτούν την παραγωγή και τις μπίζνες των μονοπωλίων.

Θέλει τους εργάτες βυθισμένους στη διαχείριση

Δουλεύοντας για να βυθιστούν οι εργάτες ακόμα περισσότερο στη διαχείριση του κεφαλαιοκρατικού συστήματος, λέει χαρακτηριστικά:

«Ανάκτηση του δημόσιου ελέγχου σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας μέσα από την απόκτηση ενός μέρους αυτών, ώστε να εξασφαλιστεί μια πλειοψηφική δημοσσια συμμετοχή στα συμβούλια διοίκησης ή/και δημιουργία κρατικών εταιρειών ... στήριξη καταγγελιών που κάνουν ενώσεις ή τεράστιες ομάδες για κατάχρηση ή απάτη που πραγματοποιούν τράπεζες ή μεγάλες εταιρείες των στρατηγικών κλάδων».

Με λίγα λόγια, τα μονοπώλια θα συνεχίζουν να δρουν ανενόχλητα, άρα και να μαζεύουν στα χέρια τους όλο και μεγαλύτερο μέρος των αντίστοιχων κλάδων, αφού αυτό υπαγορεύουν οι νομοτέλειες της κεφαλαιοκρατικής οικονομικής βάσης. Τι λέει το «Podemos» στους εργάτες ότι μπορούν να κάνουν; Να ... λένε τη γνώμη τους στα διοικητικά συμβούλια εταιρειών που, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, στηρίζουν τη διαδικασία συγκέντρωσης κεφαλαίου (όπως κάνουν οι «κρατικές» εταιρείες στον κεφαλαιοισμό) και να ... καταγγέλλουν. Ταξική συνεργασία είναι η γραμμή του.

Ενδεικτικό είναι ότι το «Podemos» υπογραμμίζει ότι πρέπει να «περιοριστούν οι ιδιωτικοποιήσεις» αλλά και ότι «κάθε ιδιωτικοποίηση πρέπει να γίνεται μέσω δημοψηφίσματος». Οτι πρέπει «να ενισχυθεί η οικονομική δημοκρατία με τη διευκόλυνση της συμμετοχής των εργατών στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών και, επίσης, τη διαχείρισή τους, με πλήρη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες και τα λογιστικά στοιχεία».

Η αντεργατική επίθεση είναι προϋπόθεση για την ανάπτυξη

Σε όλο το «πρόγραμμα» είναι διάχυτη η προσπάθεια να καλλιεργηθεί η πεποίθηση ότι η όξυνση των εργατικών - λαϊκών προβλημάτων είναι αποτέλεσμα μιας αποτυχημένης ή άτιμης διοίκησης, ενός κακού τραπεζίτη, ενός επιχειρηματία που αφέθηκε χωρίς να λογοδοτήσει κτλ. Γίνεται προσπάθεια να πειστούν οι εργαζόμενοι ότι η διαφθορά είναι η αιτία και όχι ένα σύμπτωμα της πολιτικής που τσακίζει τη ζωή τους. Οτι, τελικά, όταν αποκατασταθεί η «ομαλότητα» και

βρεθούν εκείνοι οι τίμιοι και «διαφανείς» εφαρμοστές της ίδιας οικονομικής συνταγής (που διατηρεί τα μέσα παραγωγής στην κατοχή της πλουτοκρατίας) τότε θα λήξουν και τα βάσανα του λαού.

Όμως κάτι τέτοιο είναι ψέμα. Η επίθεση στις εργατικές - λαϊκές ανάγκες και κατακτήσεις είναι συνώνυμο, είναι προϋπόθεση, για την ίδια την κεφαλαιοκρατική ανάπτυξη.

Οι «εναλλακτικές» προτάσεις του «Podemos» είναι κομμένες και ραμμένες στις σύγχρονες ανάγκες των μονοπωλίων, στη σημερινή φάση ανάπτυξης του συστήματος. Στην οποία μια βαθιά κρίση παραγωγής συνεχίζει να επιδρά σε όλο σχεδόν τον αναπτυσσόμενο κεφαλαιοκρατικό κόσμο, η πλουτοκρατία διαπιστώνει ότι μεγάλο τμήμα του πολιτικού της προσωπικού έχει φθαρεί, ανησυχεί για την εξασφάλιση «κοινωνικής συναίνεσης». Σε αυτήν την κατεύθυνση αναδύονται και επιστρατεύονται «νέοι» πολιτικοί σχηματισμοί, τύπου «Podemos».

Το γεγονός ότι τέτοια κόμματα εμφανίζονται να έχουν τη στήριξη λαϊκών στρωμάτων συνδέεται με την αποστροφή από τα «παράδοσιακα αστικά κόμματα» από τμήματα των λαϊκών στρωμάτων που, όμως, δεν έχουν χειραφετηθεί από την αστική πολιτική, συνδέεται με τις επιδιώξεις του αστικού πολιτικού συστήματος να καταφέρει να διοχετεύει τη λαϊκή δυσαρέσκεια από την αντιλαϊκή πολιτική σε τέτοιες πολιτικές δυνάμεις που εμφανίζονται ως νέες αλλά δεν αμφισβητούν το σύστημα, συνδέεται με το επίπεδο ανάπτυξης του εργατικού - λαϊκού κινήματος με αντικεφαλαιοκρατική, αντιμονοπωλιακή γραμμή πάλης. Συνδέεται με την ικανότητα του Κομμουνιστικού Κόμματος να μπορεί να ερμηνεύει ταξικά τις εξελίξεις στη διαλεκτική σχέση της πολιτικής και της οικονομίας αλλά και να καθοδηγεί την οργανωμένη λαϊκή πάλη ενάντια στους πραγματικούς αντιπάλους των εργαζομένων. Το σίγουρο είναι ότι επιβεβαιώνεται η θέση του ΚΚΕ πως η εμφάνιση της κρίσης από μόνη της δε σημαίνει «αυτόματα» και ριζοσπαστικοποίηση ή αγωνιστική κινητοποίηση λαϊκών στρωμάτων. Ισα - ισα. Η δημιουργία κομμάτων τύπου «Podemos» στην Ισπανία, «Κίνημα Πέντε Αστέρων» στην Ιταλία, «Ποτάμι» στην Ελλάδα (που βέβαια διαφέρουν σε αρκετά σημεία αλλά συμβάλλουν στη διαχείριση του κεφαλαιοκρατικού επιβεβαιώνει ότι ο δρόμος της στρατεύσεως των εργατών στη δράση και στην κατεύθυνση που υπηρετεί τα δικά τους συμφέροντα είναι μακρύς και δύσκολος. Και ο ρόλος των κομμουνιστών καθοριστικός.

A. M